

Om Steinerpædagogikken

Vi arbejder ud fra Rudolf Steiners pædagogiske impulser, som bygger på et spirituelt menneskebillede. Pædagogikken er, som navnet antyder, grundlagt af Rudolf Steiner [1861-1925] i 1919 med grundlæggelsen af den første skole i Stuttgart. Pædagogikken fik her navnet "Waldorfpædagogik", da skolen blev oprettet for børn af funktionærer og arbejdere på Waldorf Astorias cigaretfabrik.

I de første syv leveår danner barnet hele fundamentet for sin senere udvikling. De første syv år er derfor af enorm betydning, og i disse år skal barnets liv være præget af en fast rytme, harmoni og gode forbilleder, så det har noget godt at efterligne. Barnet skal have næring til sjælen allerede i disse år. Dette er grundtesen i Rudolf Steiners småbørnspædagogik, som vi praktiserer i Bonsai. Rudolf Steiners menneskesyn går i korte træk ud på at forstå og inddrage det hele menneske, ikke blot udvikle enkelte færdigheder eller sider af personligheden. Dermed mener vi, at barnet kan blive bedre til at hvile i sig selv og herigennem udvikle modet til at udforske verden.

Leg

Et af de væsentligste kendetegn ved den pædagogik, der praktiseres i Steinerbørnehaver og -vuggestuer er, at man først og fremmest lader børnene være børn; legende børn, der styres af deres fantasi; ikke deres intellekt.

Det efterlignelsesværdige forbillede

Barnet i førskolealderen lærer ved efterligning og ikke ved forstandsmæssig forklaring, og derfor skal den voksnes adfærd være således, at barnet let kan efterligne den uden yderligere forklaring; fx ved at lave meningsfulde hverdagsgøremål, som barnet kan lade sig inspirere af i sin leg – havearbejde, syning, madlavning, tøjvask, let rengøring osv. Fordi barnet i den første syvårsperiode er et efterlignende væsen, er den voksnes adfærd afgørende for barnets adfærd. Den voksnes opgave er derfor at være efterlignelsesværdig i alt, hvad vi gør. Vi må tilstræbe at være autentiske og engagerede i alt, hvad vi gør; ikke blot i kontakten til børnene men også i forholdet til ting og handlinger. En god aktivitet for den voksne kan være, at man arbejder ved siden af børnene med praktiske gøremål, som børnene på direkte eller indirekte vis efterligner. Det er bl.a. madlavning, havearbejde, lettere rengøring, reparation af legetøj og forberedelser til vores årstidsfester. Dette er med til at inspirere børnene i deres leg, som hos de mindre børn oftest handler om de nære genkendelige ting (køkkenleg, far-mor-børn og lignende), men dette skaber også mulighed for nogle børn at hjælpe til og dermed få en direkte forståelse for nogle basale praktiske gøremål.

Naturen

Naturen og dens rytme igennem årstiderne spiller en meget væsentlig rolle for vores pædagogik. For det første oplever børnene de skiftende årstiders særpræg og stemninger på helt tæt hold, og herigennem stimuleres de vågnende sanser. Vi tager også naturen med os indenfor, hvor vi omgiver os med naturmaterialer såsom træ, kogler, uld, bomuld, silke og lignende.

Rytmen

Inden for Steinerpædagogikken er dagens rytme opdelt efter principper for henholdsvis indånding og udånding. Ifølge Rudolf Steiner ligger menneskets helende kræfter gemt i åndedrætssystemet. Således er dagens rytme i børnehaven fastlagt i henhold til barnets behov for vekselvirkning mellem indåndings- og udåndingsaktiviteter, som skaber et optimalt "flow" igennem dagen. Indåndingen dækker de faste aktiviteter som fx sanglek og eventyr, der stimulerer barnet, mens udåndingen er det modsatte; her har børnene mulighed for at slippe formen lidt, lege frit og bearbejde oplevelser og følelser. Udåndingen findes i de kreative aktiviteter (akvarelmaling og tegning) og i den frie leg. Det er den voksnes ansvar at være opmærksom på, om balancen mellem indåndings- og udåndingsaktiviteter er optimal. Alt dette foregår i en daglig rytme, hvor de samme ting sker i samme rækkefølge. Det giver børnene en indre tryghed at mærke en tydelig, daglig rytme, og denne indre tryghed er den første forudsætning for, at barnet kan suge verden til sig gennem den efterlignende leg frem til 7-årsalderen.